

EXEMPLES
DE CALLYGRPHIE
ARMENIENNE

1854

C. L.

372.5

5-71

A l'Institut Des Medecins Des Sciences

[Faint, illegible handwritten text]

12004

345
—
5

3001

Ե Ր Ո Ւ Ե Ս Տ Ե Գ Ր Ո Ւ Թ Ւ Է Ն

Տ Ե Ը Թ Ն

Ն. ՊԵՏՐՈՍԻ Վ. ՄԻՆԵՍԵՆԸ

ՄԻԹԹԱՐԵԱՆՑ

Ի ՎԵՆԵՏԻՎ

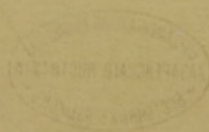
Ի ՎԱՆՍ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ

ՅԵՄԻ 1854 ԵՄԶԻ

9706

1840-LLX

372.5
5-71
79

2

404

W E R T U S P A R T I C I P A T I O N E M
S P I R I T U S S A N C T I
I N C O N S U L T A T O N E
M I S T R I S T R A T O R I U M
S E C U N D U M
S A N C T A M S C R I P T U R A M
S A N C T A M A P O S T O L I C A M
S E C U N D U M
S A N C T A M S I N O D U M
C O N S T A N T I N O P O L I T A N A M
A N N O M D C C L X I V

1834.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
 LIBRARY
 540 EAST 57TH STREET
 CHICAGO, ILL. 60637
 U.S.A.

4262
38

Յ Ե Ռ Ե Ջ Ե Ը Ե Ն

ՅԱՅԻՄ յազգիս մերում յշոժ սա-
կաւք են այնորիկ որ յարուեստագրու-
թիւն կիրթք գտանկցին • այլ յորովք 'ի
նոյն հետամուտք • և առաջնորդ և ու-
սուցիչ ոչ որ : Վասն այնորիկ է տե-
սանել ազգի ազգի նորահնար գրու-
թիւնս օրըստօրե 'ի վեր երևեալս , ոչ
եթէ կանոնովք և չափակցութեամբ
զգեղեցկութիւն ընդ դիւրութեան կը-
ցորդել ջանացեալ , այլ միայն 'ի ցղջ
փութաջան ճգանց նոցա 'ի յառաջագի-
մութիւն :

Վամ էր և մեզ , ըստ մտադիւր յօ-
ժարութեան նոցա , ըստ կարի զուգիւ
և զանթերի զօրէնս արուեստագրու-
թեան 'ի լցս ածել : Ի՛յլ խափան մեծ
այն էր՝ զի չէր որ փորագրող 'ի սղիմ
կամ 'ի բար ծանօթ հայկական գրու-
թեան • և զի 'ի նուազս նուազս փորձ
փորձեալ մեր և կոսեցար : Բանզի ար-

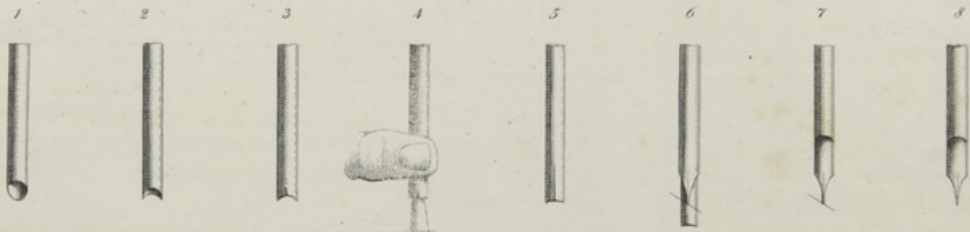
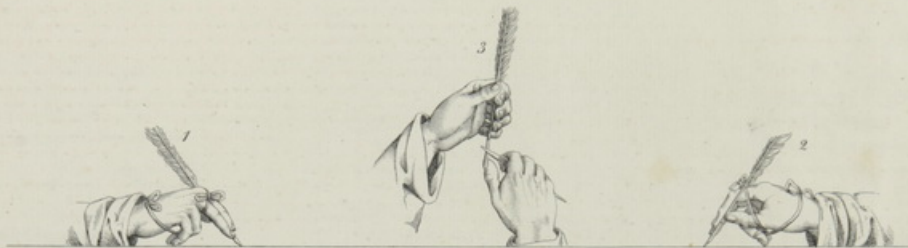
դարև իսկ մինչև իցէ ուրուք փորձեալ
անձամբ , ոչ կարէ հաւատեալ 'ի վե-
րայ կալ եթէ քանի դժուարին իցէ
անհմուտ եղելոյ գրոցն , 'ի գաղափա-
րել և եթ՛ զակն եղեալ , և անփոփոխ
ճշգրտել ըստ օրինակին :

Իւ այժմ՝ բռնադատեալք 'ի հարկե ,
բաւազոյն համարեցար կանոնագրել
զուգիւն , թեպէս և յօրինակին պա-
կասեալ գացի ուրեք 'ի կանոնագրեալ
յօրինաց անտի և 'ի կարևոր գեղեցկու-
թեանն , եղեալ 'ի մտի ազգ առնել յա-
ռաջագոյն՝ զի ոչ մանրախուզիւ զճըշ-
դութիւն կանոնացն յօրինակին պա-
հանջեցէ որ • և եթէ զմասունս գրոց
ինչ 'ի միմեանս յարեալ տեսցէ ուրեք
և ընդ այլում շփոթեալ , կամ զգար-
ձուածս գծից ոչ պատշաճ՝ ըստ բնա-
կան դարձուածոց զբնաց առեալ , կամ
զայլ որ և է թերութիւնս գրչաց նկա-

տեալ , մի թերիս զկանոնս կարծիցէ ,
և անգործ , այլ զի վիճազիրն գրելոցն
'ի մեջ անծանօթ , թէպէտ ճարտար
յիւրեանց յերգական զիրան ոչ զօ-
րեաց յառաւելն քան զայս : Իսակ այս
որ եղև , բազում բըտամբք և վշտօք •
մինչ բազում անգամ յընթացս գոր-
ծոյս խորհուրդ 'ի միտս անկանէր ձեռն
և անձանց • այլ յաղթեաց ամենայնի
սէր յառաջագիմութեան ազգիս : Իւ
մեզ այս է ցանկալի , զի սովա ոմանց
ոմանց յազգէս մերմէ վարժեալք բազ
յարուեստագրութիւն , նակ 'ի փորա-
գրութիւն , ինքեանք նորոգ յօրինե-
ցեն 'ի կանոնս 'ի գեղեցկութեան գե-
բազանցեալք : Գայնժամ և մեք համա-
բեացուք զմեզ վայելեալ 'ի վարձս վաս-
տակոցս յայստիկ :

Այլ զի տառն ըստ կարի պարհարն ընթանն ձև Մեղսորդան,
ի բազում մտայնն ձև ապրիս ինչպէս ընթանայ:

Այլ թէ կարնն որ զգործ ամուսն է թէ ի գիտնութեան որ
զին համեմատն ան ընդ պարհան աստղի բազմապէս, սակն ըս
զբառն թէ աստղերու բազմապէս և պարհար ընդն համեմա
տա թիւն տառն, այս թիւն առ մի սխա ստուար զին կիտ սխա
կամ ին նուստ զնոյ տառն, ի մեծ զկեր ըստ որմանն զպարհ կու
սին զքեպտ, և անոյն է թէ պարհի անհիմն տառար և ան
ճանն տառն կրին, որ ի մայր ինքնուց զկեր զեղեցիկ են և
համեմատ: Այս ևն տառն ի գրել ձևապէս ըն ի գրել:

SUB-STA 16.

Օրինակ Մեղսորդան տառն 15 տառանն: Եկն առա
քն են երեք առջ տառն ձևապէս: Երկրորդ երկրորդ երկրորդ
միմ գծեալ են որմանն բազմապէս, այլ յստ պարհարն ի յ
բնութեալ կանուց և լախնութեանց: Եւստուց զքեպտ ի
միջնութեան մայր տառն:

SUB-STA 17.

Գրեալք լապրի: Ի գծին զգրեալի տառն պարհան և մայր
զկր ընկն զի ի լապր են թէ Լիկն մասնի տառն կրնն անա
բայն զան զնաւուս յորտ տառն բազման:

SUB-STA 18.

Եւստուսն զգրեալք լապրապր:

SUB-STA 19.

Գրեալք լապրապր և բազմապէս:

SUB-STA 20.

Գրեալք զերանուց բազմապէս, որոյ զպարհան լապրանա
կն ի բազմապէս տառն մարմն և ըստ զանց փոխելն յետ միան
զամ փոխելն յորտուստուր թեան:

SUB-STA 21.

Ստակ բազմապէս զգրեալք: Երանուս տառն բազմապէս են
տառար յառաջուրն: Բայն պարհան և զիսն և զանն զի անց
տառն են սե ապ և կրեանն պարհար, իսկ տառ տառն են ապ
տակ ք և կրեանն սե ապ: Ժամ որոյ զառան յարին պիտ անա
բայն զմիտ զմեկ լապրանն ի մեծ յոր կարնիս ընկն ԳԵ
րոն և արտ ըստ յառաջուրն տակն կանանն յառաջուրն ա
մնայն մասնի տառն առ ի սար զմեկուս ի սե առ: Եր և յա
մնայն առջ զկեր մարմն և ըստ կան ի փոք պարհար:

SUB-STA 22.

Օրինակ Բազմապր: Ըստ որոյ փոքարն ի պիսն կամ յոր:

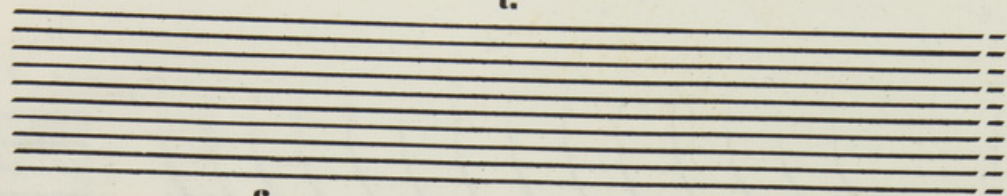
ժամ և այլն: Երոյ նշաննն սկզբնուստ և թ մտուսն և մայր
անուսն կամ ստակապ և այլն:
Առանն կանուց ի գրելն և ընթանուս զտառն են,
առ Եր տառն ի բազմապէս առաննն անթէք նշաննն լապ
րն:

Եր Եր մասնուց միայ տառն յառեա ընդ միանուս կարեկն լապ
րն, այնպէս զի թէ կարնն որ ընթանուս և ճանաչել զտառան,
անթարեպ ի մեծ ի գրելն զան լապր ի Թիւն և ի մայր ի մայր
յանեալ առջ, ի շտան ամեն լապր զինն պարտապա
ղապ, և որ թէ նշաննն զինն այն տառնն, այն և այն տառն
զմեկ անց են. և արտ անթարեպ և յայ զին նախն կանուս.
և արտն է թէ և բազում տառք կրնն անց են կանուս զմեկուս, և
զամնայնն մի առ մի զայն հեղուս: Այլ Ժամ այնպէս
Գ. Երանուց մասնուս տառն որ ի լապր են և ի փոք լապ
րն զմեկուս կրնն, արտ և անթարեպն զարեւել զան զնա
տառն անթարեպ լապր տառն, զի մի երկուս թեան միանկն
ընթանուս:

SUB-STA 23. 24. 25. 26. 27.

Օրինակ Իսթարն, Գերանն, Բուսարն, Բուսարն և
Յանարն տառն: Եր արտ արտապարտ թեան կրեալք և
կարնն ըստ պիտ կրոյ փոխել և ի մեծ յորտն զտառնն,
անթէք զպարհան յանթեան: Եր լապրապրն լապրն տառ
գրեանն փոխ, այն և զմայրն և յայ անթարեպ այն
գրեանն ճարտար կրեւլ ունել լապրանն առան:

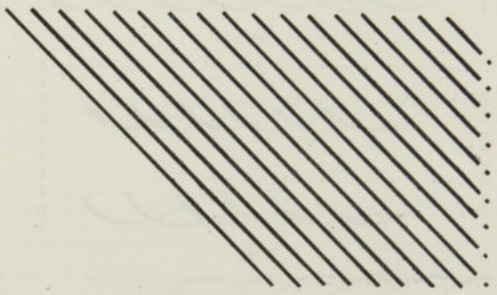
c

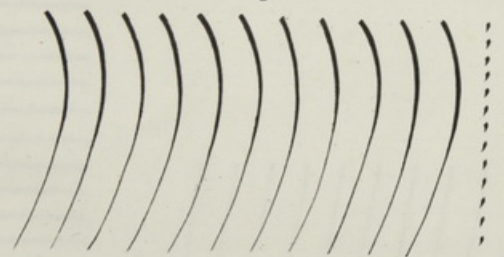
r

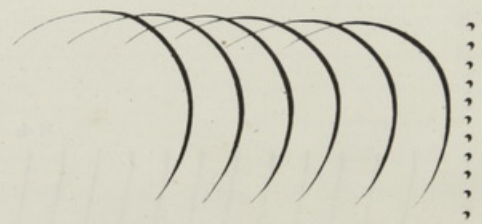
q

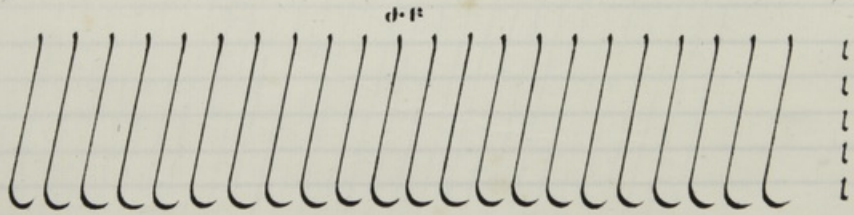
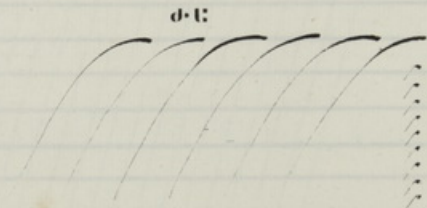
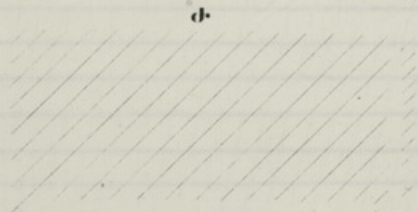
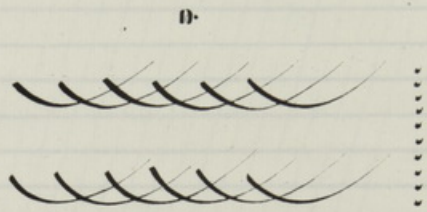
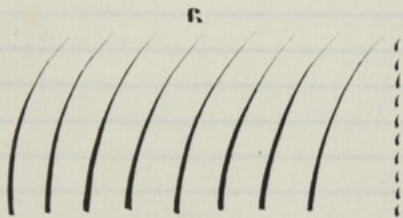
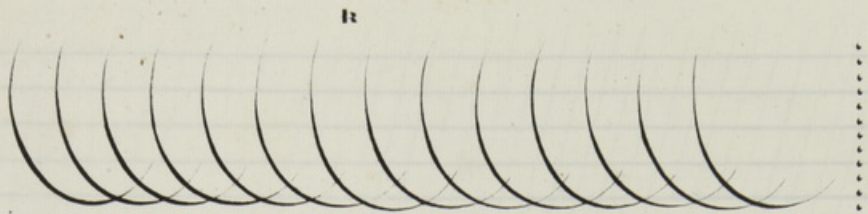
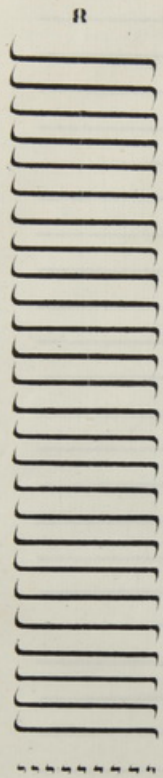
p

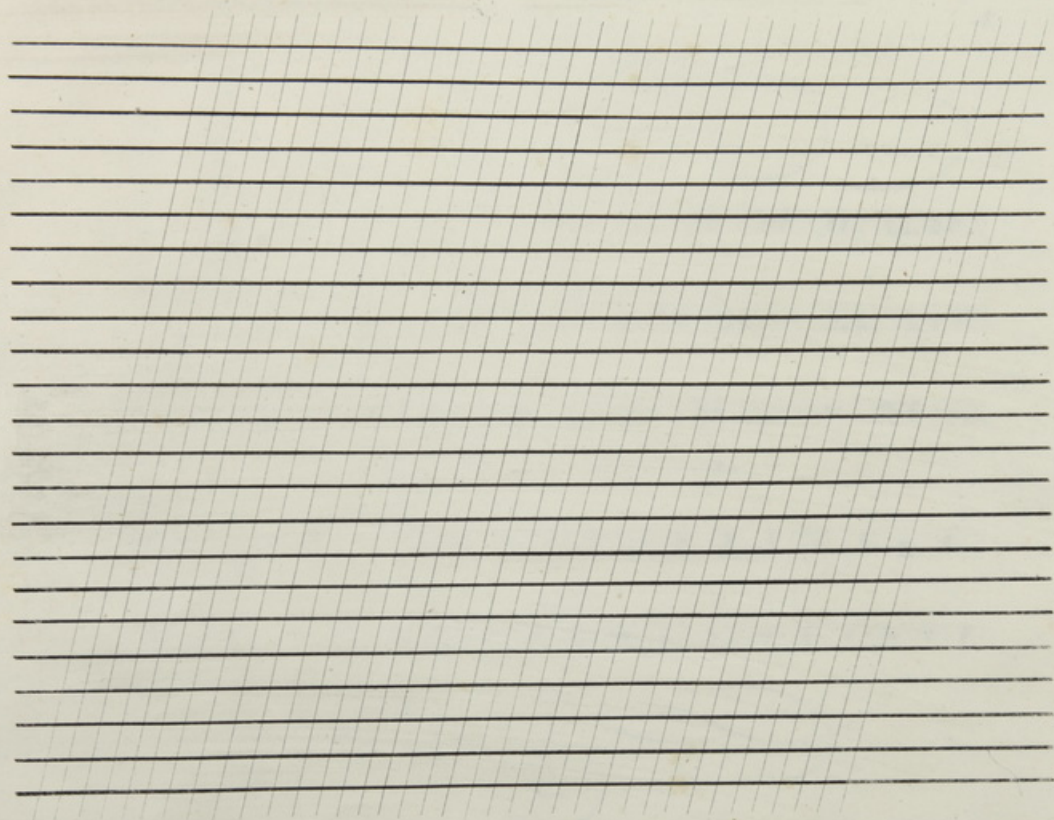
b

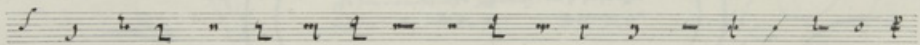
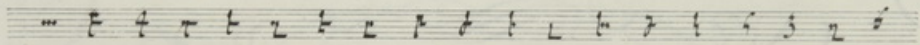
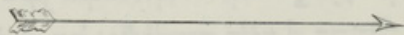
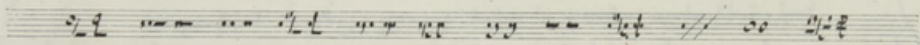
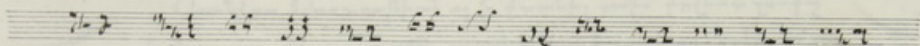
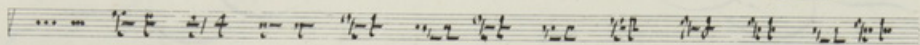
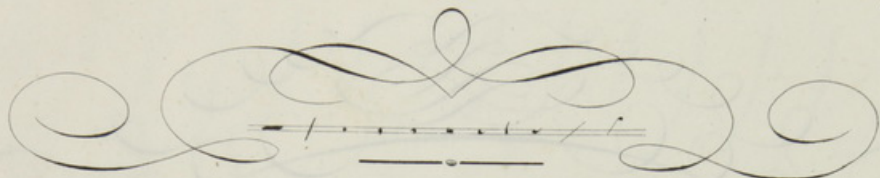

1) Անշուք ինտերսոնիան ոչ է գրանել ունի գովեստ զոգո
 կան : . որոյ զեւո , առաջին՝ սաստիկութեան խաղձանայ . երկրորդ՝ յաւ
 Յակոմն խորհրդական ոչ լայրապար . երրորդ ախտն առականն և
 օտարութեան ձաբնոյ . չորրորդ՝ իրնոյ և յրարանոյ յալլձախեան , կան
 Ելքրտիլով ախլ՝ անխառնութեան , որոմ լծակն հարկադրապես ալ
 խառնութեան և որով . հինգերորդ դին և առաջին իսկ՝ իրկեալ քն :

1) Գրանել զեւո :

1) Երկրորդ խորհրդական ոչ լայրապար . երրորդ ախտն առականն և
 օտարութեան ձաբնոյ . չորրորդ՝ իրնոյ և յրարանոյ յալլձախեան , կան
 Ելքրտիլով ախլ՝ անխառնութեան , որոմ լծակն հարկադրապես ալ
 խառնութեան և որով . հինգերորդ դին և առաջին իսկ՝ իրկեալ քն :

Handwritten cursive practice row 1, consisting of a series of connected vertical strokes with loops. A small letter 'c' is written above the sixth stroke.

Handwritten cursive practice row 2, consisting of a series of connected loops and curves. A small letter 'c' is written above the sixth stroke.

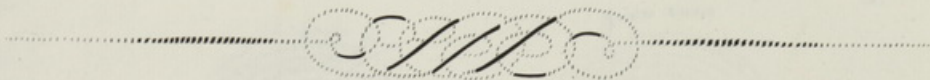
Handwritten cursive practice row 3, consisting of a series of connected loops and curves. A small letter 'c' is written above the sixth stroke.

Handwritten cursive practice row 4, consisting of a series of connected vertical strokes with loops. A small letter 'c' is written above the sixth stroke.

Handwritten cursive practice row 5, consisting of a series of connected loops and curves. A small letter 'c' is written above the sixth stroke.

Handwritten text in a cursive script, consisting of two lines of characters.

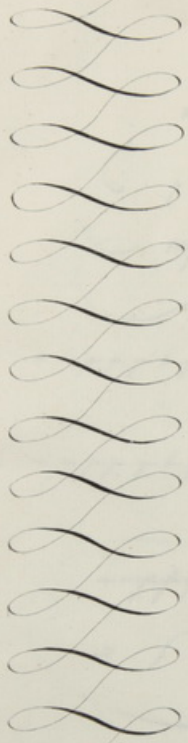
Handwritten text in a cursive script, consisting of two lines of characters.

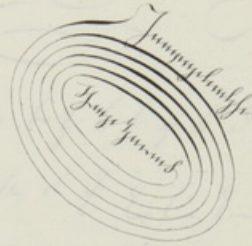
u

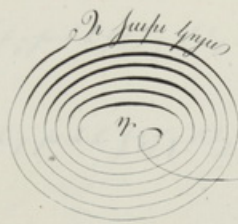
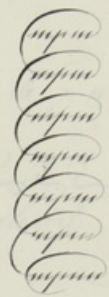
r

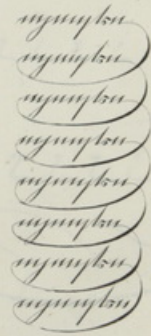
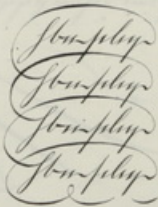
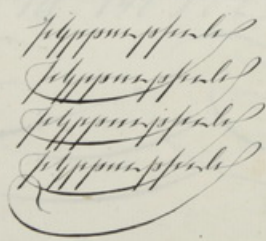
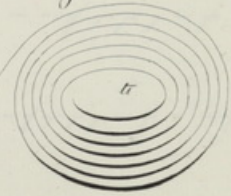
q

s

zwei ansu

“ Բ Գ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ ”

Ն Կ Ը “ “ Կ Ը Թ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ ”

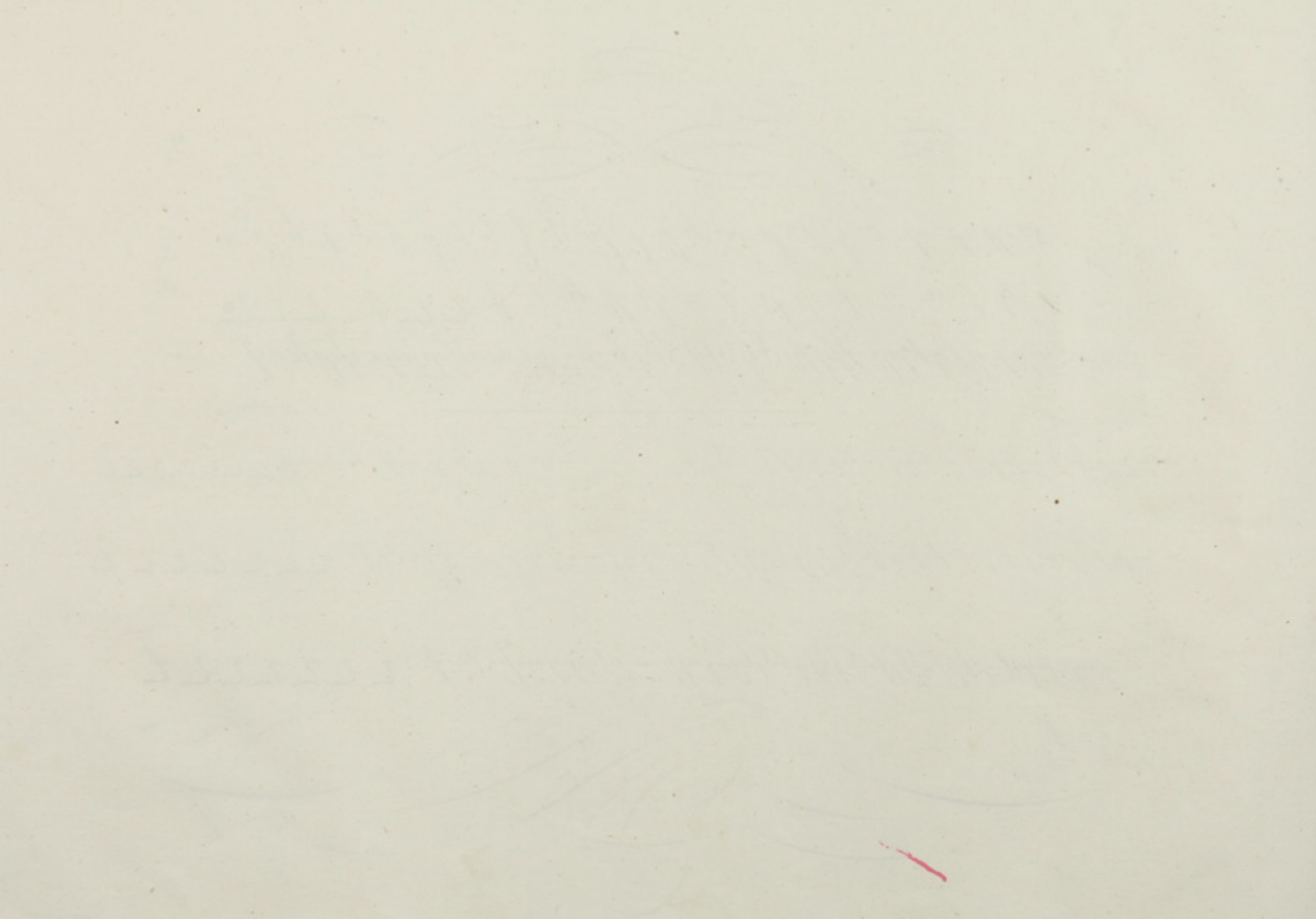
“ Բ Գ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ ”

— Բ Գ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ — Ն Կ Ը — Կ Ը Թ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ

— Բ Գ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ — Ն Կ Ը — Կ Ը Թ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ

— Բ Գ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ — Կ Ը Թ Ի Լ Խ Ծ Կ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ

Schönermuths zu dem
 Engel zu dem Engel und dem
 Engel zu dem Engel zu dem
 Engel zu dem Engel zu dem

Engel zu dem Engel zu dem
 Engel zu dem Engel zu dem

Engel zu dem Engel zu dem

Engel zu dem Engel zu dem
 Engel zu dem Engel zu dem

Engel zu dem Engel zu dem

Engel zu dem Engel zu dem
 Engel zu dem Engel zu dem

Engel zu dem Engel zu dem

արգ-դեղերքս թխս թխե՛ն ի սրբո՛ւ
 հոգիս և սրբո՛ւ զսրբո՛ւ և սրբո՛ւ

արգ-դեղերքս թխս թխե՛ն զսրբո՛ւ և սրբո՛ւ

արգ-դեղերքս թխս թխե՛ն զսրբո՛ւ և սրբո՛ւ

արգ-դեղերքս թխս թխե՛ն զսրբո՛ւ և սրբո՛ւ
 արգ-դեղերքս թխս թխե՛ն զսրբո՛ւ և սրբո՛ւ

Ընդարձակութիւնս ի սրտս յառաջ եկեալս հասցի ի լեզուս
 և յարարիս միտարդուքեանքս զչոյսս մա շարսն, եւեւեւեւեւ
 և բառ մտայեալ ի գիրս կերպարմաքեանքս աչոյս զհոյս մտքս:

Մարգար

Ճիւղաւորեալս սիրտս, ողբեալս յառաջ, աշխարհեալս
 եւեւեւեւեւ, և ողբեալս մայրս յերկնայիս երեսնայիս:

Երկր

Ընդարձակութիւնս մի սուսեւեւ, ի հարստութիւնս
 ողբեալս մայրս գոգոսն զհեղ ճառայս մայրս:

Տարն:

u p q r k q l p | d d t l | u d h s a n d
d j h z n z y e n u d u p r g e f p h o f

u p q r k k q k p r | d t p l | u s h h
h z a q d d d j h z n z y e n u d u p r g e f p h o f

u p q r k u k r p d h i s i s a d h h d u u d
j h e n z m e n u d u p r g e f i p o f

Երանելի որ Հայոց գնգին տեր
Իրէ. աշխարհի տիրաւէր և միա
բան և միամիտ զօրացն .

ԲԱՆԶԱՆՈՒ

Որ ինչ օգնակարաց. ցնէ ինքեան
աշխարհին քան զսիրելեաց բազմութեան .
և այս իմաստնայ սրբ. եւ կրթաց. ունեցի .

Մարտի 1890

Մանկանի քարտէ. ք.
Եւստի. առ. միւր. բնի

u r p q n y u z k k o n p s d u r e m p u s u y n z n
 & v w z u e n z m n e n u u u r p e k f + f p p c d f -

u r p q n e k e n j h e h e s y h z n d v z u e n z m e n u u u r p e k f p c d.

u r q u e z h e n j h e h e s y h z n d v z u e n z m e n u u u r p e k f p c d

u r q u e z h e n j h e h e s y h z n d v z u e n z m e n u u u r p e k f p c d

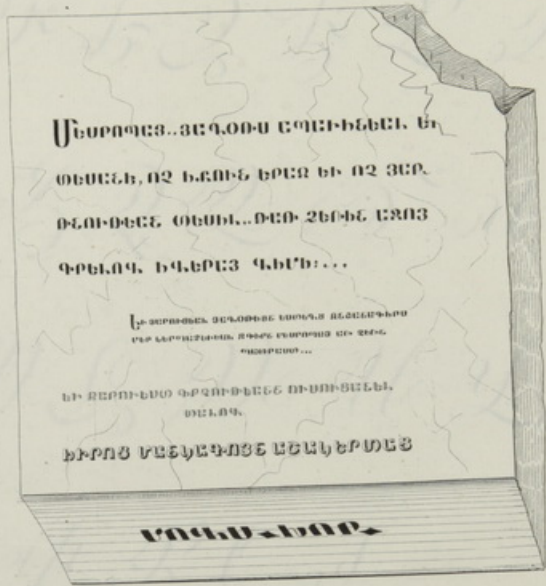
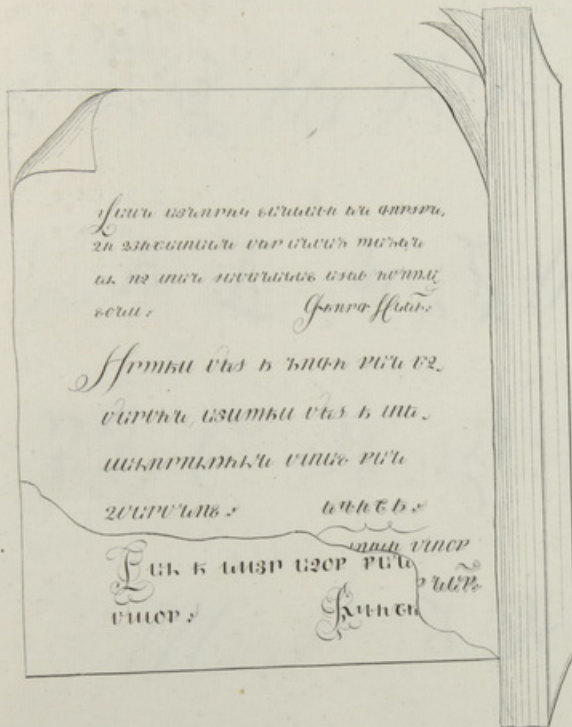
u e n z m e n u u u r p e k f p c d

u r q u e z h e n j h e h e s y h z n d v z u e n z m e n u u u r p e k f p c d

f f e o f

S S S U R F P F Q F Q M

J N L M S Y Z Q Q D A C

S S T W Q Y L M U L

W P S P W, R O I

2
1
2
5

U P P P P Q Q Q Q Q R R R R R S S S S S T T T T T

V V V V V W W W W W X X X X X Y Y Y Y Y Z Z Z Z Z

aa bb cc dd ee ff gg hh ii jj kk ll mm nn oo pp qq rr

ss tt uu vv ww xx yy zz

AAA BBB CCC DDD EEE FFF GGG HHH III LLL MMM NNN

OOO PPP QQQ RRR SSS TTT

)) F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z))

Q R S T U V W X Y Z A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

U V W X Y Z A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Q R S T U V W X Y Z A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

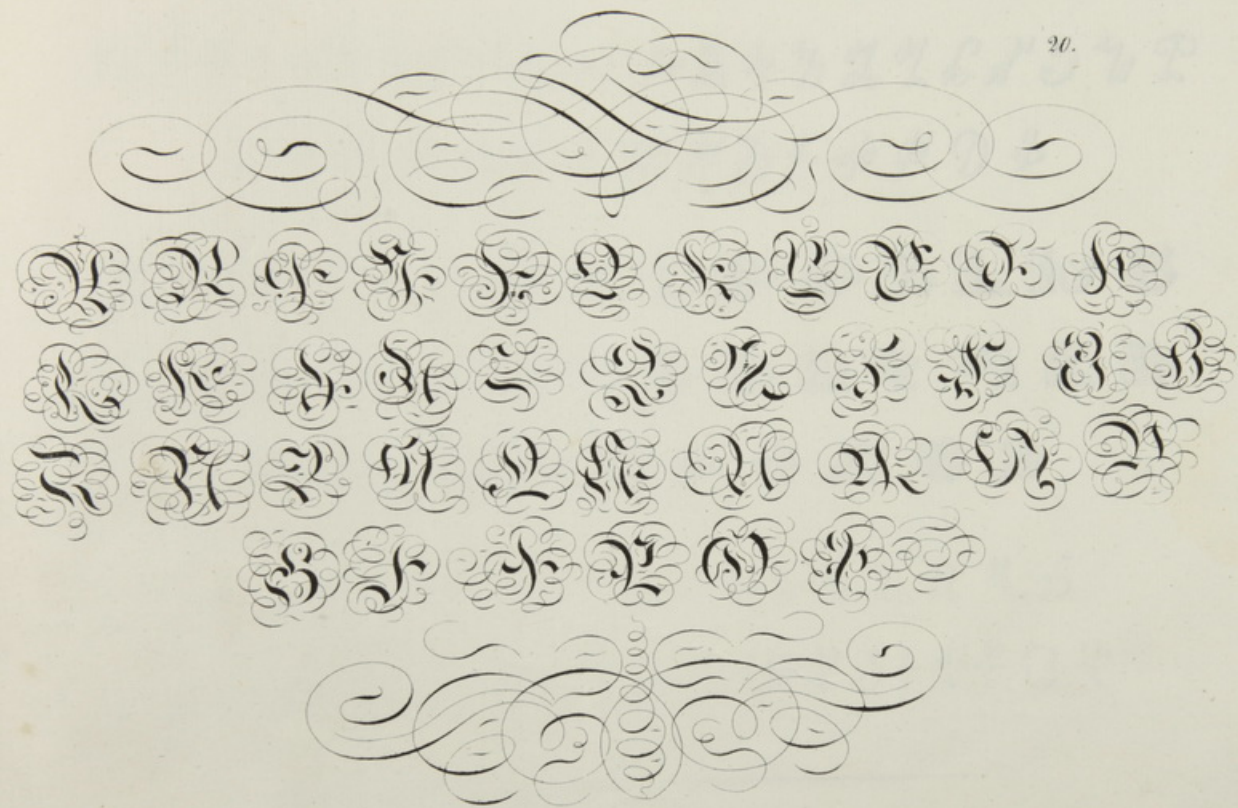
U V W X Y Z A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

U V W X Y Z A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

ከደረሰሁት ጊዜ ገና ለሌሎች ገቢ ለማድረግ ለሌሎች ገቢ ለማድረግ

ዘላለማዊ ጥራት ለማድረግ ለሌሎች ገቢ ለማድረግ

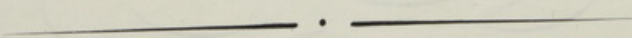
ፎቶ ግራፊክስ ለማድረግ ለሌሎች ገቢ ለማድረግ

ቴሌቪዥን ለማድረግ ለሌሎች ገቢ ለማድረግ

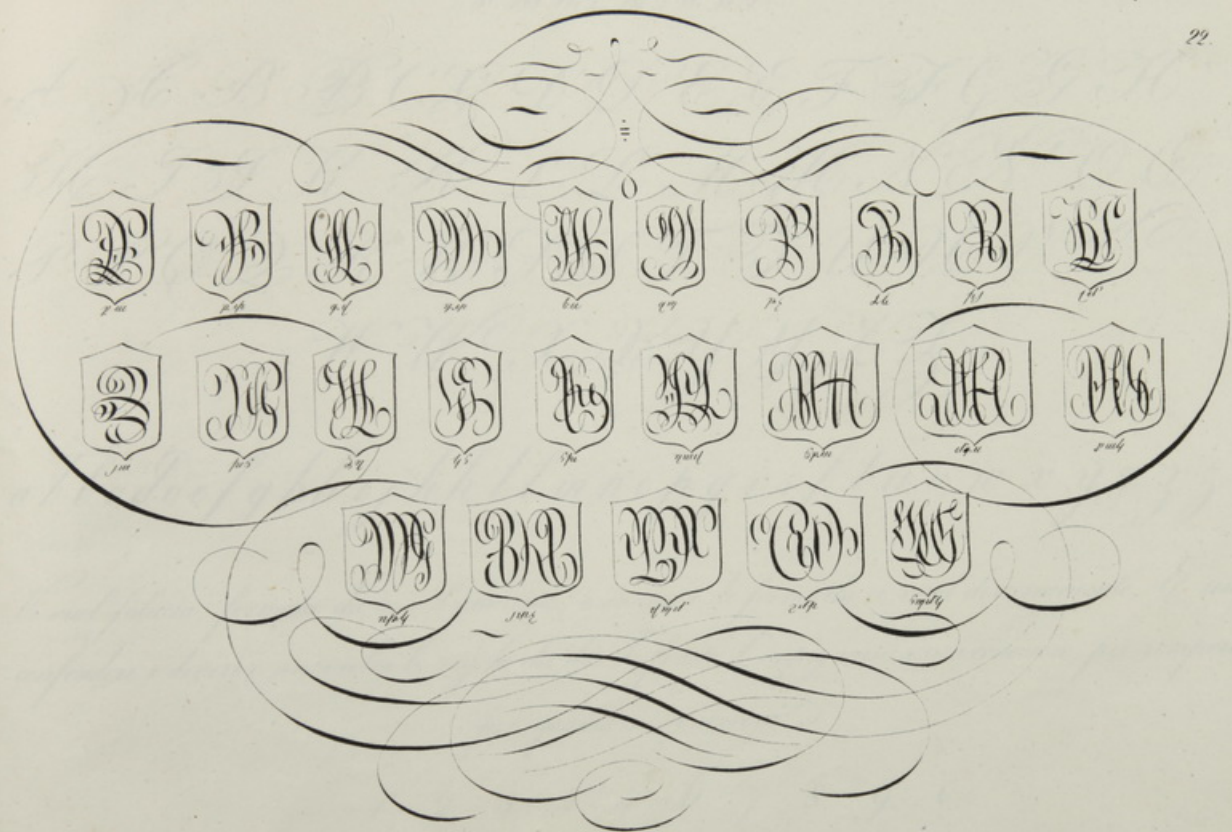
ወይን ለማድረግ ለሌሎች ገቢ ለማድረግ

ህይወት ለማድረግ ለሌሎች ገቢ ለማድረግ

ሥነ ምግባር ለማድረግ ለሌሎች ገቢ ለማድረግ

Si M M, L M, S M, S M

A A B B C C D D E E F F G G H
 H I I K K L L M M N N O O
 P P Q Q R R S S T T U U V V
 W W X X Y Y Z Z

abcedoefghhijkklmnopqrstuvwxyzzz

*Chi vuol fiducia, formata che si è l'amicizia, e innanzi di formarla ci vuol discernimento. E un
 confondere i doveri e un violar la regola che dà Teofrasto, l'impegnarsi senza conoscere, per rompere
 poi, quando si conoscerà.*

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.

A B C D E F G H I J K L M N O

P Q R S T U V W X Y Z

a b c d e f g h i j k l m n o p q r

s t u v w x y z

Die deutsche Schrift ist unklarlich eine der schwersten, und
 eine der unangenehmsten Habung und Schreib kann man es zu der
 wichtigsten Eigenschaft der Schrift zu bringen.

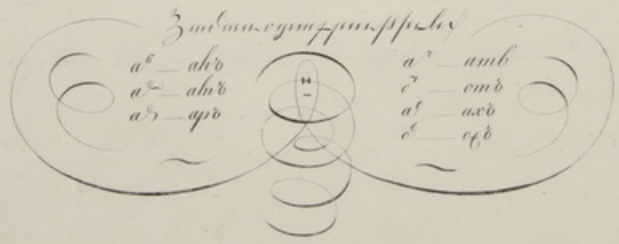

А Б В Г Д Е Ж З И Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ

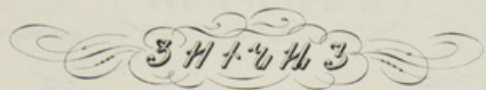
Б А А Б Б В В Г Г Д Д Е Е Ж Ж З З И
 И Й Й К К Л Л М М Н Н О О П П Р Р
 С С Т Т М М У У Ф Ф Х Х Ц Ц Ч Ч Ш Ш
 Щ Щ Ъ Ъ Ь Ь Ь Ь Ь Ь Д Д Ж Ж И И К К

а б в г д е ж з и й к л м н о
 п р с т у ф х ц ч ш щ
 ъ љ ѝ ў џ Ѡ ѡ Ѣ ѣ Ѥ ѥ Ѧ ѧ Ѩ ѩ Ѫ ѫ Ѭ ѭ Ѯ ѯ Ѱ ѱ

Александръ говаривашъ, что Аристотелю не подобше говорить слово и Филиппу,
 Филиппу за то, что живеть; а Аристотелю, что разумно живеть ~

A A B B T A C E L H N D D I I K K
 A A M N Z Z O P P S S P C T V
 Y Z X Y W W

abγγδδεζζηηθκλμνυϋρζσοπρροσςτ
 υγγξξχψω.

Αγγιν οογίας, γόβος κερπρ. υνρρως εϊ άγρδνι πάσι Ιοίς ροισών άνδρ.

مکمل

Handwritten text in Persian script, likely a title or header for the left column.

Handwritten text in Persian script, likely a title or header for the right column.

Vertical column of handwritten Persian characters on the left side, including letters like 'ع', 'غ', 'ف', 'ق', 'ک', 'ل', 'م', 'ن', 'و', 'ز', 'ح', 'ط', 'ع', 'پ', 'ت', 'ث', 'ج', 'ک'.

علم و عرفان سبب رفعت در
عالم اولیق در بیوک دولت در

هالیه علی مساوی حسنه
ماله رغبتله واروب الیامه

مال بر نسنده که چوق دشمن وار
بیولف بکلچی رهزن ف وار

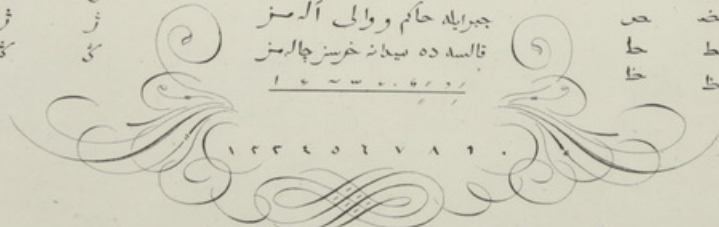
علما چکسه ده فرضا حسران
علم سرمایه سی ببولنز نقصان

آتشه یانسه جهان خرق اولنز
قیسه طوفان صوره ده غرق اولنز

جبرایله حاکم و والی اکرمز
قالسه ده نیبانه خرمز چالرمز

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰

Vertical column of handwritten Persian characters on the right side, including letters like 'ا', 'ب', 'ت', 'ث', 'ج', 'ح', 'خ', 'د', 'ذ', 'ر', 'ز', 'س', 'ش', 'ص', 'ض', 'ط', 'ظ'.

INDEX

Introduction	1
Chapter I	10
Chapter II	25
Chapter III	40
Chapter IV	55
Chapter V	70
Chapter VI	85
Chapter VII	100
Chapter VIII	115
Chapter IX	130
Chapter X	145
Chapter XI	160
Chapter XII	175
Chapter XIII	190
Chapter XIV	205
Chapter XV	220
Chapter XVI	235
Chapter XVII	250
Chapter XVIII	265
Chapter XIX	280
Chapter XX	295
Chapter XXI	310
Chapter XXII	325
Chapter XXIII	340
Chapter XXIV	355
Chapter XXV	370
Chapter XXVI	385
Chapter XXVII	400
Chapter XXVIII	415
Chapter XXIX	430
Chapter XXX	445
Appendix	460
Bibliography	475
Index	490

